

Łączenie spółek kapitałowych jako element budowania wartości na przykładzie spółek wchodzących w skład Grupy Azoty Zakłady Chemiczne „Police” SA

Artur Rzempala, Joanna Rzempala, Waldemar Duży*

Streszczenie: W artykule przedstawiona została koncepcja łączenia spółek poprzez inkorporację jako element budowania ich wartości. Artykuł prezentuje elementy realizacji procesu połączenia związane z planem połączenia oraz parytetem wymiany udziałów. Na przykładzie spółek Automatika i Remech, pokazano obszary potencjalnych korzyści możliwych do uzyskania w wyniku realizacji połączenia oraz projekcję wyników finansowych.

Słowa kluczowe: łączenie spółek, grupa kapitałowa, wartość

Wprowadzenie

Niniejszy artykuł ma na celu przedstawienie scenariuszy budowania wartości spółek wchodzących w skład Grupy Azoty Zakłady Chemiczne „Police” SA z wykorzystaniem koncepcji połączenia poprzez inkorporację.

Łączenie poprzez inkorporację polega na przeniesieniu całego majątku jednej spółki (przejmowanej) na inną spółkę (przejmującą) w zamian za udziały, które spółka przejmująca wydaje wspólnikom spółki przejmowanej (Ustawa z dnia 15 września 2000 roku kodeks spółek handlowych, DzU 00.94.1037).

Przedmiotem analiz przedstawionych w niniejszym artykule jest koncepcja połączenia dwóch spółek remontowych świadczących usługi na rzecz Grupy Azoty Zakłady Chemiczne „Police” SA w jeden podmiot. Grupa Azoty Zakłady Chemiczne „Police” SA jest właścicielem 100% udziałów w łączących się spółkach Automatika Sp. z o.o. oraz Remech Sp. z o.o.

* dr Artur Rzempala, Dyrektor Centrum Infrastruktury, Grupa Azoty Zakłady Chemiczne „Police” SA, ul. Kuźnicka 1, 72-010 Police, Akademia Morska w Szczecinie, Zakład Organizacji i Zarządzania, ul. H. Pobożnego 11, 70-507 Szczecin, e-mail: artur.rzempala@grupaazoty.com; dr Joanna Rzempala, Uniwersytet Szczeciński, Wydział Zarządzania i Ekonomiki Usług, Katedra Efektywności Innowacji, ul. Cukrowa 8, 71-004 Szczecin, e-mail: joanna.rzempala@wzieu.pl, Waldemar Duży, Prezes Zarządu „Automatika” Sp. z o.o., ul. Kuźnicka 1, 72-010 Police, Prezes Zarządu „Remech” Sp. z o.o., ul. Kuźnica 1, 72-010 Police, e-mail: wdutzt@remech.pl.

1. Podstawowe informacje o łączących się spółkach

W tej części artykułu w układzie tabelarycznym przedstawione zostały podstawowe informacje dotyczące sytuacji finansowej łączących się spółek.

Tabela 1

Podstawowe informacje finansowe o łączących się spółkach

Wyszczególnienie	Automatika	Remech
	31.12.2014	31.12.2014
Przychody ze sprzedaży i zrów. z nimi	39 032	92 566
Koszty działalności operacyjnej	39 029	92 157
Zysk/strata ze sprzedaży	2	409
Pozostałe przychody operacyjne	91	44
Pozostałe koszty operacyjne	36	172
Zysk/strata na działalności operacyjnej	57	280
Przychody finansowe	13	127
Koszty finansowe	7	86
Zysk/strata brutto na działalności gospodarczej	63	321
Zysk/strata brutto	63	321
Zysk/strata netto	63	249
Aktywa trwałe	1 033	5 472
Aktywa obrotowe	6 008	27 248
Kapitał własny	-2 582	5 597
Kapitał podstawowy	7 167	6 213

Źródło: opracowanie własne na podstawie materiałów wewnętrznych Grupy Azoty Zakłady Chemiczne „Police” SA.

1. Podstawa prawna i sposób łączenia

Połączenie Spółek będzie dokonane w trybie art. 492 § 1 pkt 1 KSH, tj. poprzez przeniesienie całego majątku Automatika jako Spółki przejmowanej na Remech jako Spółkę przejmującą, z jednoczesnym podwyższeniem kapitału zakładowego Remech poprzez utworzenie nowych udziałów, które Remech wyda Wspólnikowi Automatika według określonego w Planie połączenia parytetu wymiany.

Na zasadach art. 506 § 1 KSH podstawę połączenia stanowią będą zgodne uchwały Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników „Remech” Grupa Remontowo-Inwestycyjna oraz Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników „AUTOMATIKA Usługi Kontrolno-Pomiarowe”, zawierające zgodę Wspólników „Remech” Grupa Remontowo-Inwestycyjna oraz Wspólników „AUTOMATIKA Usługi Kontrolno-Pomiarowe” na Plan Połączenia Spółek oraz treść Umowy Spółki Przejmującej.

W wyniku połączenia Spółek, „Remech” wstąpi z dniem połączenia we wszystkie prawa i obowiązki „Automatika”. Z dniem połączenia Wspólnik „Automatika” stanie się Wspólnikiem „Remech”.

Ponieważ połączenie Spółek jest dokonywane w ramach grupy kapitałowej, nie jest koniecznym zgłoszenie zamiaru koncentracji Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

2. Parytet wymiany udziałów i zasady przyznania połączonych udziałów

Zarządy łączących się Spółek określiły parytet wymiany na udziały „AUTOMATIKA” za 1 udział „REMECH”, na podstawie następujących kryteriów:

- analiza sytuacji ekonomiczno-finansowej łączących się Spółek,
- wycena metodą zdyskontowanych przepływów pieniężnych obu Spółek, przy założeniu takich samych warunków wyceny.

Podstawę ustalenia parytetu wymiany udziałów stanowiły wartości udziałów „REMECH” i „AUTOMATIKA” uzyskane z przeprowadzonej wyceny metodą zdyskontowanych przepływów pieniężnych (DCF).

Ostatecznie stosunek wymiany udziałów Spółki Przejmowanej na udziały Spółki Przejmującej obliczono poprzez podzielenie oszacowanej wartości jednego udziału „Remech” przez oszacowaną wartość jednego udziału „Automatika”. W rezultacie powyższych obliczeń otrzymano parytet wymiany na poziomie 2,1044 do 1.

W wyniku połączenia Spółek, „Remech” wstąpi z dniem połączenia we wszystkie prawa i obowiązki „Automatika”. Z dniem połączenia Wspólnik „Automatika” stanie się Wspólnikiem „Remech”.

3. Uzasadnienie ekonomiczne połączenia

Podstawowym celem połączenia jest zorganizowanie stabilnego podmiotu o silnych fundamentach, zdolnego do utrwalania osiągniętej pozycji i dalszego rozwoju w sferze technicznej obsługi serwisowej i realizacji projektów inwestycyjnych związanych z przemysłowymi instalacjami produkcyjnymi, w tym przede wszystkim świadczonych dla spółki Grupa Azoty Zakłady Chemiczne „Police” SA.

Uzasadnieniem połączenia Spółek, które prowadzą działalność w branży mechanicznej i konstrukcyjnej oraz aparatury kontrolno-pomiarowej, automatyki, systemów, urządzeń i instalacji elektrycznych jest w szczególności:

- częściowo pokrywający się zakres działalności,
- komplementarność części świadczonych usług,
- uzyskanie korzyści wynikających z efektów skali i synergii związanych ze wzrostem przychodów,
- wzmocnienie pozycji rynkowej połączonych podmiotów zdolnych do świadczenia kompleksowych usług w ramach wszystkich branż,

- zwiększenie atrakcyjności spółki dla inwestorów przez podniesienie efektywności działalności Spółki po połączeniu,
- stworzenie podstaw dla wzrostu kapitalizacji po połączeniu,
- zintegrowanie portfela posiadanych usług,
- efektywniejsze wykorzystanie potencjału ludzkiego, technicznego i wspólne wykorzystanie kanałów zaopatrzenia i dystrybucji usług,
- wykorzystanie ekonomiczne efektu synergii.

Tabela 2

Projekcja finansowa łączących się Spółek

Wyszczególnienie	Remech (w tys. zł)		Automatika (w tys. zł)		Razem z uwzględnieniem potencjalnych możliwości obniżenia kosztów	
	2014	2015	2014	2015	2014	2015
A. Przych. ze sprzed. i zrównane z nim	92 566	93 331	39 032	35 222	131 598	128 553
I. Przychody ze sprzedaży produktów	93 660	93 254	39 039	35 222	132 699	128 476
II. Zmiana stanu produktów (zw.+ zm.–)	–1 296	77	–17		–1 313	77
III. Przychody ze sprzed. towarów i mat.	202		10		212	
IV. Koszt wytw. św. na wł. potrz. jedn.						
B. Koszty działalności operacyjnej	92 157	92 126	39 029	35 215	131 186	126 313
I. Amortyzacja	1 528	1 538	265	235	1 793	1 773
II. Zużycie materiałów i energii	23 414	23 472	12 014	8 890	35 428	32 362
III. Usługi obce	33 855	32 412	6 970	5 432	40 825	37 844
IV. Podatki i opłaty	441	442	286	264	727	706
V. Wynagrodzenia	24 956	25 683	15 540	16 213	40 496	41 251
VI. Świadczenia na rzecz pracowników	7 345	7 881	3 868	4 084	11 213	11 794
VII. Pozostałe koszty	419	486	86	97	505	583
VIII. Wartość sprzed. towarów i materiał.	199	212			199	212
C. Zysk/Strata ze sprzedaży A-B	409	1 205	3	7	412	2 240
D. Pozostałe przychody operacyjne	44	30	91		135	30
E. Pozostałe koszty operacyjne	172	85	37		209	85
F. Zysk/Strata na dział. oper. (C+D-E)	281	1 150	57	7	338	2 185
G. Przychody finansowe	126	40	13		139	40
H. Koszty finansowe	86	31	7		93	31
I. Zysk/Strata na dział. gosp. (F+G-H)	321	1 159	63	7	384	2 194
J. Zyski nadzwyczajne	0	0	0	0	0	0
K. Straty nadzwyczajne	0	0	0	0	0	0
L. Zysk/Strata brutto	321	1 159	63	7	384	2 194
M. Obowiązkowe obciąż. wyniku Finans.	72	220	0	0	72	220
I. Podatek dochodowy od osób praw.	72	220			72	220
N. Zysk/Strata netto (L-M)	249	939	63	7	312	1 974

Źródło: opracowanie własne na podstawie materiałów wewnętrznych Grupy Azoty Zakłady Chemiczne „Police” SA.

Zakładane korzyści w następstwie połączenia Spółek, wynikające z optymalizacji działalności, to:

- koordynacja i konsolidacja zakupów, uzyskanie korzystniejszych warunków dostaw; połączone Spółki zdobędą lepszą pozycję negocjacyjną wobec dostawców, wykorzystają także kontakty handlowe i znajomość rynku dostawców obu spółek,
- efektywniejsze zarządzanie zasobami ludzkimi w wyniku wymiany doświadczeń, alokacji zasobów, łączenia kompetencji i komplementarnych funkcjonalności,
- obniżenie kosztów logistyki poprzez optymalizację łańcucha zaopatrzenia, tj. wspólne planowanie dostaw,
- unifikacja zarządu, administracji oraz w części pozostałych komórek organizacyjnych produkcyjnych i wspierających produkcję w wyniku uproszczenia zmian i uproszczenia struktury oraz zmniejszenia ilości szczebli zarządzania,
- zwiększenie przychodów ze sprzedaży poprzez efektywniejsze wykorzystanie wspólnych kanałów dystrybucji, co stanowić będzie czynnik intensyfikujący sprzedaż produktów.

Analiza przeprowadzona przez Zarządy łączących się spółek wskazuje, iż realizacja koncepcji połączenia spółek pozwoli na dokonanie optymalizacji organizacji w przedmiotowych Spółkach, skutkujących zmniejszeniem kosztów o około 3,2 mln zł w skali roku.

Z projekcji rachunku zysków i strat łączących się spółek wynika, iż połączenie w zakresie obniżenia kosztów funkcjonowania połączonych Spółek ma generalne znaczenie. W prognozie przyjęto, iż w 2015 nastąpi częściowe obniżenie kosztów (w tym wynagrodzeń) spowodowane datą połączenia. Pełne obniżenie kosztów wpłynie na wynik lat następnych.

4. Warunki procesu połączenia

Dla skutecznej realizacji koncepcji połączenia poprzez inkorporację spółek Automatika i Remech konieczne jest spełnienie szeregu warunków zarówno o charakterze formalno-prawnym jak i biznesowym. Mając w szczególności na względzie wymagania formalne wynikające ze Statutu Grupy Azoty Zakłady Chemiczne „Police” SA, a także konieczne czynności określone przepisami kodeksu spółek handlowych, do warunków tych zaliczyć należy:

- uzyskanie zgody organów korporacyjnych Grupy Azoty Zakłady Chemiczne „Police” SA na realizację połączenia,
- opracowanie przez zarządy łączących się spółek planu połączenia oraz sprawozdania uzasadniającego połączenie,
- przygotowanie bilansów „połączeniowych” spółek na wybrany dzień w miesiącu poprzedzającym dzień przedłożenia planu połączenia wspólnikom,
- ustalenie wartości majątku łączących się spółek,

- podjęcie przez zgromadzenia wspólników łączących się spółek uchwał wyrażających zgodę na połączenie,
- zgłoszenie przez zarząd spółki przejmującej uchwał połączeniowych wraz z wnioskiem o wpis połączenia do KRS.

Uwagi końcowe

Przesłanki ekonomiczne i finansowe, zarówno dla łączących się Spółek, jak i Wspólników wskazują na zasadność połączenia „Remech” i „Automatiki”. Połączenie jest celowe w kategoriach strategicznych, operacyjnych i kosztowych, wynikających z prawie dwunastoletnich doświadczeń działalności obu Spółek. Dotychczasowa działalność Spółek koncentrowała się w obszarze tzw. technicznej obsługi serwisowej Grupy Azoty Zakłady Chemiczne Police SA w reprezentowanych branżach specjalistycznych. Konsolidacja kapitałowa i operacyjna będzie wspierała rozwój istniejących i wdrażanie nowych usług o charakterze prewencyjnym, wpisujących się w strategię Grupy Azoty Zakładu Chemiczne „Police” SA.

Benchmarking rynku usług utrzymania ruchu wskazuje na zasadność realizacji przedmiotowej koncepcji połączenia. Kompleksowe świadczenie usług remontowych i utrzymania ruchu poszczególnych branż zintegrowane w jednym podmiocie ma miejsce m.in. w następujących spółkach:

- Remzap Sp. z o.o. – w wyniku wcześniejszego połączenia z Elzap,
- Orlen Serwis SA – w wyniku połączenia z Orlen Automatyka Sp. z o.o. i Remwill Sp. z o.o.,
- LOTOS Serwis Sp. z o.o.,
- Bilfinger Industrial Services Polska Sp. z o.o.,
- Maintpartner Asi Sp. z o.o.,
- Erbud Industry Sp. z o.o.,
- Partner Serwis Sp. z o.o.

Analiza historycznych ofert, składanych w prowadzonych postępowaniach mających na celu zbycie udziałów spółek zależnych, wskazuje, iż inwestorzy potencjalnie zainteresowani nabyciem udziałów „Automatika” Sp. z o.o. i „Remech” Sp. z o.o. w dalszej perspektywie planowali połączenie przedmiotowych Spółek.

Literatura

Ustawa z dnia 15 września 2000 roku kodeks spółek handlowych, DzU 00.94.1037.

**THE MERGER OF CAPITAL AS PART OF VALUE CREATION
ON THE EXAMPLE OF THE COMPANIES OF THE GROUP AZOTY "POLICE" SA**

Abstract: The article presents the concept of merger by incorporation as a form of restructuring of capital groups. In particular the analysis is focused on the implementation stages of the merger process according to regulations of commercial law and the internal regulations of the studied company, presenting areas of potential benefits may be obtained as a result of the process.

Keywords: merger, incorporation, value based management

Cytowanie

Rzempala A., Rzempala J., Duży W. (2015), *Łączenie spółek kapitałowych jako element budowania wartości na przykładzie spółek wchodzących w skład Grupy Azoty Zakłady Chemiczne „Police” SA*, Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego nr 854, „Finanse, Rynki Finansowe, Ubezpieczenia” nr 73, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego, Szczecin, s. 749–755; www.wneiz.pl/frfu.

